

॥ ਅਧਿਆਇ-1 ॥

ਵੰਦਨਾ, ਕਣਕ ਪੀਸਣ ਵਾਲਾ ਅਨੋਖਾ ਸੰਤ, ਕਣਕ ਪੀਸਣ ਦੀ ਕਥਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਅਰਥ।

ਪੁਰਾਤਨ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਸੱਚਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵੰਦਨਾ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(1) ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਸ਼ਟਾਂਗ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਹਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਯਸ਼ਸਵੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਹੀ ਗਣਪਤੀ ਹਨ।

(2) ਫੇਰ ਭਗਵਤੀ, ਸਰਸਵਤੀ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਵਿ ਰਚਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਭਗਵਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੰਗੀਤ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

(3) ਫੇਰ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਤਪਤੀ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ਕਰਤਾ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਅਤੇ ਉਹ ਅਭਿੰਨ ਹਨ। ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਬਣ ਕੇ ਭਵਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੇਣਗੇ।

(4) ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਕੁਲਦੇਵਤਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਯਣ ਆਦਿਨਾਥ ਦੀ ਵੰਦਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕੋਂਕਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ। ਕੋਂਕਣ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਪਰਸ਼ੁਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਦੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(5) ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਦਵਾਜ ਮੁਨੀ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੋਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ—ਯਾਗਵਲਕਯ, ਭਰਿਗੂ, ਪਰਾਸ਼ਰ, ਨਾਰਦ, ਵੇਦਵਿਆਸ, ਵਾਮਦੇਵ, ਜੈਮਿਨੀ ਵੈਸ਼ੰਪਾਯਨ, ਨਵਯੋਗਿੰਦਰ ਆਦਿ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਤ ਜਿਵੇਂ ਨਿਵਰਤੀ, ਗਿਆਨਦੇਵ, ਸੋਪਾਨ, ਮੁਕਤਾਬਾਈ, ਜਨਾਰਦਨ, ਏਕਨਾਥ, ਨਾਮਦੇਵ, ਤੁਕਾਰਾਮ, ਕਾਨਹਾ, ਨਰਹਰੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(6) ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਸਦਾਸ਼ਿਵ, ਪਿਤਾ ਰਘੁਨਾਥ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸੀ। ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਚਾਚੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(7) ਫੇਰ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਕਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਕਥਾ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਪਾਨ ਕਰਨ।

(8) ਅੰਤ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਈਂਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਤਾਤ੍ਰੇਯ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ “ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੱਚ ਅਤੇ ਜਗ ਮਿਥਿਆ” ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਵਿਆਸ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਡਲੇ ਆਦਿ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਭਗਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਨਣ

ਕਰ ਕੇ ਹੁਣ ਗ੍ਰੰਥਕਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ :

ਕਣਕ ਪੀਸਣ ਦੀ ਕਥਾ

“ਸੰਨ 1910 ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਗਿਆ। ਉਥੋਂ ਦਾ ਅਜੀਬ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖ ਕੇ ਮੇਰੀ ਹੈਰਾਨਗੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾ ਰਹੀ ਕਿ ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਮੂੰਹ ਹੱਥ ਧੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੱਕੀ ਪੀਸਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਸ਼ ਉੱਪਰ ਇਕ ਟਾਟ ਦਾ ਟੁੱਕੜਾ ਵਿਛਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਪੀਸਣ ਵਾਲੀ ਚੱਕੀ ਰਖੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਣਕ ਪਾ ਕੇ ਪੀਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।”

ਮੈਂ ਸੋਚਣ ਲਗਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦੇ ਚੱਕੀ ਪੀਸਣ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਵੀ ਭਿੱਖਿਆ ਮੰਗ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵੇਲੇ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਬਾਕੀ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਇਹੀ ਧਾਰਨਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਦੇ ਚੱਕੀ ਪੀਸਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਅਜੀਬ ਲੀਲ੍ਹਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਨਰ-ਨਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਮਸਜਿਦ ਵਲ ਦੌੜ ਪਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਨਿਡਰ ਔਰਤਾਂ ਭੀੜ ਨੂੰ ਚੀਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਉੱਪਰ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਥੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਚੱਕੀ ਦਾ ਡੰਡਾ ਖੋਹ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦੀਆਂ ਲੀਲ੍ਹਾਵਾਂ ਦਾ ਗੁਣਗਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਣਕ ਪੀਸਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆਏ ਪਰ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਗਤੀਭਾਵ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਉਣ ਲਗੇ। ਪੀਸਦੇ-ਪੀਸਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਖ਼ਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਦਾ ਨਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਹੈ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਲ-ਬੱਚੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਭਿੱਖਿਆ ਮੰਗ ਕੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਲਈ ਆਟੇ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਬਾਬਾ ਤਾਂ ਬੜੇ ਦਿਆਲੂ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਟਾ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵੰਡ ਦੇਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਵਿਚ ਮਘਨ ਹੋ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ-ਗਾਉਂਦੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਆਟਾ ਪੀਸ ਦਿੱਤਾ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੱਕੀ ਨੂੰ ਪਰੇ ਕਰਕੇ ਆਟੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਉਥੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਹੁਣ ਤਕ ਸ਼ਾਂਤਚਿਤ ਬੈਠੇ ਬਾਬਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹਿਣ ਲਗੇ—“ਔਰਤੋਂ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਦੇ ਪਿਓ ਦਾ ਮਾਲ ਹੜਪ ਕੇ ਲਿਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹੋ? ਇਹ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਮਾਲ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਏਨੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹੋ? ਚੰਗਾ, ਹੁਣ ਇਕ ਕੰਮ ਕਰੋ ਕਿ ਇਸ ਆਟੇ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਖਿਲਾਰ ਆਉ।”

ਮੈਂ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਬਾਬਾ ਨੇ ਹੁਣੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੈਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕਰੋਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ

ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਬਾਬਾ ਦਾ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਪੀਸਦੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕਣਕ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਹੈਜ਼ਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਪੀਸ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਹੈਜ਼ੇ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਸੁੱਖੀ ਹੋ ਗਏ।

ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਮੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾ ਰਹੀ। ਮੇਰੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਜਾਗ ਪਈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਆਲ ਕਰਨ ਲਗਾ ਕਿ ਆਟੇ ਅਤੇ ਹੈਜ਼ੇ ਦੇ ਰੋਗ ਦਾ ਆਪਸੀ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭੇਦ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲਗੇ? ਘਟਨਾ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ। ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਇਸ ਸੁੰਦਰ ਲੀਲਾ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੀਲਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਗੱਦ-ਗੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਦਾ ਜੀਵਨ-ਚਰਿੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਬਾਬਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ।

ਆਟਾ ਪੀਸਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਆਟਾ ਪੀਸਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅਰਥ ਸਮਝਿਆ, ਉਹ ਠੀਕ ਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਿਚ 60 ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਟਾ ਪੀਸਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਪੀਸਣ ਦਾ ਅਰਥ ਕਣਕ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ, ਮੰਦੇ ਭਾਗਾਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੱਕੀ ਦੇ ਦੋ ਪਾਟਾਂ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਦਾ ਪਾਟ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਥੱਲੇ ਦਾ ਕਰਮ ਦਾ ਸੀ। ਚੱਕੀ ਦਾ ਮੁੱਠਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਉਹ ਪੀਸਦੇ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਗਿਆਨ। ਬਾਬਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚੋਂ ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਘਿਰਣਾ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਅਤਿਅੰਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਆਤਮਾਨੁਭੂਤੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਬੀਰ ਜੀ ਇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਪੀਸਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਨਿਪਟਨਿਰੰਜਨ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨਾਜ ਚੱਕੀ ਵਿਚ ਪੀਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਭਵਸਾਗਰ ਰੂਪੀ ਚੱਕੀ ਵਿਚ ਪੀਸੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘਬਰਾਉ ਨਾ, ਚੱਕੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਜੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਡੰਡਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਫੜ ਲਵੋ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਰਦੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਉ, ਬਸ, ਕੇਂਦਰ ਵਲ ਵੱਧਦੇ ਜਾਉ ਅਤੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਭਵਸਾਗਰ ਰੂਪੀ ਚੱਕੀ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਬੱਚ ਜਾਉਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਈਂਨਾਥ ਨੂੰ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉ : ਸਾਰੇ ਸੁੱਖ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਉ।